LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

TYRIMO IŠVADA

Dėl kandidato į Seimo narius Rimvydo Podolskio galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio pažeidimo

2012 m. spalio 20 d.

Vilnius

Vyriausiojoje rinkimų komisijoje (toliau – VRK) 2012 m. spalio mėnesį buvo gauta: Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų atstovės Vyriausioje rinkimų komisijoje Robertos Firavičiūtės 2012 m. spalio 2 d. skundas su priedais, Romo Dobrovolsko 2012 m. spalio 5 d. raštas, Olgos Podolskienės 2012 m. spalio 5 d. raštas su priedais, Antalieptės seniūno A.Sauliaus el. laiško kopija, Lietuvos socialdemokratų partijos Zarasų skyriaus 2012 m. rugsėjo 26 d., 2012 m. spalio 13 d. skundai, 2012 m. spalio 20 d. liudijimai, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR FM 2012 m. spalio 12 d. raštas, Tautininkų sąjungos 2012 m. spalio 12 d. raštas, Lietuvos Respublikos Seimo nario Roko Žilinsko 2012 m. spalio 13 d. raštas ir 2012 m. spalio 4 d. rašto kopija, Zarasų – Visagino apygardos rinkimų komisijos Nr. 52 2012 m. rugsėjo 25 d. Tyrimo grupės išvada „Dėl Rimvydo Podolskio galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo pažeidimo“, Panevėžio apygardos prokuratūros Utenos apylinkės prokuratūros 2012 m. spalio 17 d. raštas su priedais „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sutikimo patraukti kandidatą į Seimo narius Rimvydą Podolskį baudžiamojon atsakomybėn“.

Įvertinusi aukščiau gautą medžiagą, Vyriausiosios rinkimų komisijos darbo grupė surinko ir įvertino tokią informaciją:

1. kandidatas į Seimo narius Rimvydas Podolskis galimai bendrininkaudamas su Ramūnu Garbinčiumi, kurio atžvilgiu baudžiamoji byla buvo nagrinėjama Zarasų apylinkės teisme, netiesiogiai pirko rinkėjų Raimondo Glaskos, Irinos Glaskienės, Laimio Vingelio, Ninos Kamelinos ir kitų ikiteisminio tyrimo nenustatytų asmenų balsus. R.Garbinčius, bendrininkaudamas su R.Podolskiu ir gavęs iš jo pinigų sumą, bei tikėdamasis sau gauti materialinį atlygį ir siekdamas, kad 2012 metų Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose Zarasų

rajone kuo daugiau rinkėjų balsuotų už numeriu 3 pažymėtą Darbo partiją ir Darbo partijos kandidatą Rimvydą Podolskį, 2012 m. spalio 10 ir 11 d., Zarasų mieste, turėdamas tikslą paveikti rinkėjų Raimondo Glaskos, Irinos Glaskienės, Laimio Vingelio, Ninos Kamelinos ir kitų ikiteisminio tyrimo nenustatytų rinkėjų valią, žodžiu pažadėjo jiems, kad jiems bus atsilyginta po 10 Lt. kiekvienam, jeigu jie 2012 metų Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose Zarasų rajone balsuos už numeriu 3 pažymėtą Darbo partiją ir Darbo partijos kandidatą Rimvydą Podolskį, o pastariesiems dalyvavus rinkimuose davė po 10 litų, taip papirkdamas Raimondą Glaską, Iriną Glaskienę, Laimį Vigelį, Niną Kameliną ir kitus ikiteisminio tyrimo metu nenustatytus asmenis, trukdė jiems realizuoti savo teisę rinkti. Ši informacija nustatyta remiantis Panevėžio apygardos prokuratūros Utenos apylinkės prokuratūros raštu Nr. S-18433 bei Panevėžio apygardos prokuratūros Utenos apylinkės prokuratūros raštu Nr. S-18895. Apklausiant Ramūną Garbinčių, jis parodė, kad: 2012 m. spalio mėn. pradžioje, Zarasuose, prie autobusų stoties susitikau iš matymo pažįstamą Rimvydą Podolskį. Man reikėjo pinigų, todėl Rimvydo Podolskio prašiau duoti nors 5 litus. Jis pasakė: „jeigu už mane balsuosi ir man parinksi žmonių, kurie už mane balsuos, duosiu 10 litų“. Aš sutikau. R.Podolskis man davė 10 litų. 2012 m. spalio 9 d. 13 val. vienas nuėjau prie Zarasų seniūnijos. Rimvydas Podolskis atvažiavo su šviesios spalvos automobiliu. Atsisėdau į automobilį. Rimvydas Podolskis man pasakė, kad rinkčiau žmones, pasakyčiau, kad balsuotų už Darbo partiją Nr. 3 ir už jį. Dar jis man davė rinkimų biuletenio pavyzdžius iki 40 vienetų, kuriuose didesnėmis raidėmis buvo parašyta Rimvydo Podolskio pavardė. R.Podolskis pasakė, kad taip reikia balsuoti už jį per rinkimus. Sakė, kad duočiau žmonėms šių biuletenių pavyzdžius. Jis sakė, kad už kiekvieną balsą jis mokės po 10 litų. Taip pat parodė, kad 2012 m. spalio 10 d. prieš 8 val. susitiko su R.Podolskiu, kuris jam davė 80 litų (8 kopiūras po 10 litų). Jis pasakė, kad šiuos pinigus sumokėčiau žmonėms už balsą po 10 litų, kad žmonės balsuotų už Darbo partiją Nr. 3 ir už Rimvydą Podolskį. Sakė, kad kaip įrodymą aš jam turiu surinkti rinkimų šakneles (kvitus), kuriuos duoda rinkimuose. Taip pat parodė, kad 2012 m. spalio 10 d. pirko balsus iš Raimondo Glaskos, Irinos Glaskienės, Larisos Vingelienės, Aliko Galickio, Stasės Norvilaitės. Iš Ramūno Garbinčiaus parodymų galima suprasti, kad buvo pirkti ir kitų žmonių balsai, kurių jis nepažįsta. Darbo grupės nuomone, sprendžiant iš Ramūno Garbinčiaus parodymų, galėtų būti dar apie 5-6 žmonės, kurių balsai buvo nupirkti. Tokią informaciją patvirtino ir prokuroras Genadijus Jefimovas 2012 m. spalio 19 d. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdyje. Be to, iš Ramūno Garbinčiaus parodymų galima manyti, kad jis sutiko ir daugiau žmonių, kurie balsavo už R.Podolskį ir kuriems už balsavimą buvo sumokėta („Daugelis mano sutiktų žmonių sakė, kad jau už R.Podolskį balsavo ir jiems už balsą buvo sumokėta po 10 Lt.“).

Lietuvos socialdemokratų partijos Zarasų skyriaus 2012 m. spalio 13 d. skunduose N-8 ir N-9 nurodomos papildomos aplinkybės, susijusios su rinkėjų papirkimu:

- Dusetų gyventojas Edvinas Šatkus surinko 3 – 4 gyventojų pasus, pareiškęs, kad jam užtenka, kad „sutvarkytų balsavimo reikalus“, ir su jais atsiskaitė sumokėdamas po 15 Lt. Taip pat buvo paimtas Aušros Bernotienės pasas, kuri rinkimuose nebalsavo;
- Kairevičienei Aldonai, Kairevičiui Dariui, Matiukui Vytui ir jo sugyventinei buvo sumokėta už tai, kad jie balsuos už kandidatą į LR Seimo narius Rimvydą Podolskį ir Darbo partiją;
- Organizuojant balsų pirkimą 2012 m. spalio 14 d. Zarasų rajono Dusetų seniūnijoje už Rimvydą Podolskį ir Darbo pratiją dalyvavo šie asmenys: Artūras Baliukas kartu su Baliukaite (galimai baliuko sesuo); pinigų perdavimai buvo organizuojami pas Laimą Šatkuvienę, o pinigus už balsus atveždavo Makarskienė Nastė; vieno balso kaina svyruodavo nuo 10 iki 15 Lt.
- Kolesnikovas Petras, Ramūnas Šapalas, Liudmila Nikitina – žmonės, kuriems galimai buvo trukdoma teisė išreikšti savo valią balsuosant rinkimuose.

Laima Riaubiškeinė, gyvenanti Aukštaičių 8, Zarasuose, pateikė rašytinį liudijimą apie tai, kad 2012 m. spalio 13 d. Zarasų miesto centre prie „Dianos“ kavinės jos savininkė Danutė Mickevičienė ją informavo, kad jos darbuotoją į mašiną pasikvietė R.Garbinčius su Žygiu ir agitavo balsuoti už Rimvydą Podolskį bei Darbo partiją. Už šią paslaugą sumokėjo 10 Lt. Laimos Riaubiškienės liudijimą patvirtina ir kito asmens (tapatybė Vyriausiajai rinkimų komisijai žinoma, tačiau yra prašymas jos neatskleisti) liudijimas apie balsų pirkimą. Jame nurodoma, kad 2012 m. spalio 14 d. Artūras Baliukas ir jo sesuo Baliukaitė, kurie galėjo kalbėti apie atsiskaitymą po balsavimo. Parodo, kad: Kolesnikovas Petras, Šatkus Edvinas, Vytautas Matiukas su sugyventine, Kairevičienė Aldona, Kairevičius Darius galimai buvo papirkti.
2012 m. spalio 19 d. liudijime Genadijus Akuntjevas paliudijo, kad 2012 m. spalio 11 d. iš asocialaus asmens girdėjęs, kad tolėliau nuo savivaldybės prie „Ąžuolo“ gimnazijos yra atsiskaitoma už balsavimą po „desiatkę“ už Darbo partiją ir Rimvydą Podolskį

Atsižvelgiant į surinktą informaciją, galima daryti išvadą, kad kandidatas į Lietuvos Respublikos Seimo narius Rimvydas Podolskis per susijusius asmenis organizuotai pirko Zarasų – Visagino apygardos rinkėjų balsus.

2. kandidatas į Seimo narius Rimvydas Podolskis ir su juo susiję asmenys neatlygintinai dovanojo valgomuosius ledus, saldainius. Ši informacija nustatyta iš: 2012 m. rugpjūčio 11 d. laikraščio „Utenis“ publikacijos „Gražiausia antalieptėnų šventė – Porciunkulės atlaidai“, kurioje nurodyta, kad „visi labai nudžiugo išgirdę, kad verslininkas **Rimvydas Podolskis atsigaivinimui dovanoja ledų**“; 2012 m. rugpjūčio 8 d. laikraščio „Dusetos“ tokio paties turinio publikacijos „Gražiausia antalieptėnų šventė – Porciunkulės atlaidai“, kurioje nurodoma analogiško turinio informacija; 2012 m. rugsėjo 11 d. laikraščio „Zarasų kraštas“ publikacijos „Dovanojo įsimintiną šventę“, kurioje nurodyta, kad „atklydęs į aikštelę rudenėjantis vėjas pakuždėjo, kad smagią geros valandos trukmės šventę mikrorajone vaikams ir **suaugusiems dovanojo** ne tik seniūnijos Visuomeninė bendruomenių taryba, savu laiku priėmusi palankų vaikučiams sprendimą, bet ir **O. ir R. Podolskių šeima, už savo lėšas supirkusių pramogoms priemonių ir vėsių vaišių.**“ Aukščiau nurodytą informaciją patvirtina Zarasų – Visagino rinkimų apygardos komisijos Tyrimo grupės 2012 m. rugsėjo 29 d. išvada, patvirtinta tos pačios dienos Zarasų – Visagino apygardos komisijos protokolu Nr. 6, Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų atstovės Vyriausioje rinkimų komisijoje Robertos Firavičiūtės 2012 m. spalio 2 d. skundas su priedais, Lietuvos socialdemokratų partijos Zarasų skyriaus 2012 m. rugsėjo 26 d. ir 2012 m. spalio 13 d. raštai, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR FM 2012 m. spalio 12 d. raštas, Tautininkų sąjungos 2012 m. spalio 12 d. raštas, Lietuvos Respublikos Seimo nario Roko Žilinsko 2012 m. spalio 13 d. raštas ir 2012 m. spalio 4 d. rašto kopija.

Lietuvos socialdemokratų partijos Zarasų skyriaus 2012 m. rugsėjo 26 d. rašte yra nurodoma, kad 2012 m. rugsėjo 8 d. Turmanto miestelio šventės metu Darbo partijos kandidato Rimvydo Podolskio žmona Olga Podolskienė (persirengusi ežiuku) dalijo bendruomenės nariams dovanėles – saldainius ir kitas vaišes. Prie skundo pateiktose nuotraukose yra matomas Rimvydas Podolskis, ežiuku persirengusi jo žmona Olga Podolskienė, Seimo narys Rokas Žilinskas. Olga Podolskienė 2012 m. spalio 5 d. rašte pripažįsta, kad renginio metu persirengusi „ežiuku“ dalino ledus ir kad tame pačiame renginyje dalyvavo ir R.Podolskas. Olga Podolskienė pripažįsta, kad teptukus, guašą, plastiliną ir ledus pirko savo iniciatyva, tačiau šis faktas nepanaikina Rimvydo Podolsko atsakomybės, nes Olga Podolskienė yra susijęs asmuo, tiesiogiai suinteresuotas veikti Rimvydo Podolsko naudai. Be to, Olga Podolskienė pabrėžia savo kaip Zarasų miesto seniūnės statusą, organizuojant renginius, o tai gali būti laikoma piktnaudžiavimu pareigomis, sudarant palankias sąlygas Rimvydo Podolsko rinkiminei agitacijai.

2012 m. spalio 2 d. Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų atstovės Vyriausioje rinkimų komisijoje Robertos Firavičiūtės skundas su priedais taip pat patvirtina aukščiau nurodytą informaciją. Tas pačias aplinkybes paliudija ir Lietuvos Respublikos Seimo nario

Roko Žilinsko 2012 m. spalio 4 d. rašto kopija, kuriame jis nurodo, kad: „šių metų rugsėjo mėn. 22 d. „Rudens mugėje“ Zarasuose „ežiuku“ persirengusi O.Podolskienė, lydėdama R.Podolskį, žmonėms dalijo saldainius. Šių metų 23 d. Turmante, Zarasų rajone, vykusioje Lenkų kultūros šventėje „Lenkų dainos festivalis“ „ežiuku“ persirengusi O.Podolskienė, lydėdama R.Podolskį, šventės dalyviams dalijo saldainius (filmuota medžiaga pridedama). R.Podolskis, įvardintas kaip daugkartinis tradicinės lenkų kultūros šventės rėmėjas, susirinkusiems tvirtino šiemet šventės neparėmęs, nes artėja rinkimai, tačiau kitąmet parems dvigubai“. Šias nurodytas aplinkybes patvirtina vaizdo medžiaga.

Romas Dobrovolskis savo 2012 m. spalio 5 d. rašte nurodo, kad 2012 m. rugpjūčio 5 d. renginiui nupirko 100 porcijų paparastųjų valgomųjų ledų ir kad jo metu bendravo su kandidatais į LR seimą.

Rimvydas Podolskis 2012 m. spalio mėn. 19 d. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdyje iš dalies patvirtinto aukščiau nurodytas aplinkybes nurodydamas, kad: „Turmante vykusios šventės metu buvo dalinami saldainiai – 0,5 kg. Ledai buvo dalinami dažnai. Antalieptės renginius rėmiau savo lėšomis – 50 – 100 Lt. dovanoms. Imbrade yra mano parduotuvė, vaikiukams liepiau – nubėkit ir paimkit va ten ledų.“

2012 m. spalio 19 d. Faustas Pužas liudijime parodė, kad: „per Dusetų darliaus ir amatų šventę, kuri vyko 2012 m. rugsėjo 29 d., kandidatas į Lietuvos Respubliko Seimo narius Rimvydas Podolskis vaišino alumi dusetiškius – 7 – 8 žmones, ragindamas už save balsuoti per ateinančius Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus.

Atsižvelgiant į surinktą informaciją, galima daryti išvadą, kad kandidatas į Seimo narius Rimvydas Podolskis ir su juo susiję asmenys neatlygintinai dovanojo rinkėjams valgomuosius ledus, saldainius, vaišino alumi.

3. Lietuvos socialdemokratų partijos Zarasų skyriaus 2012 m. spalio 13 d. skunde ir Lietuvos Respublikos Seimo nario Roko Žilinsko 2012 m. spalio 13 d. rašte yra nurodomi faktai apie galimus rinkėjų papirkimus ir pavėžėjimus, kuriuos užfiksavo Lietuvos socialdemokratų partijos stebėtojai. Šių asmenų vertinimu Rimvydo Podolskio komanda per dvi dienas, kol vyko balsavimas Zarasų rajono savivaldybėje galėjo pavežti apie 350 asmenų.

Šią informaciją papildo policijos pranešimai:

Spalio 13 d. 17 val. 55 min. gautas pranešimas, kad Zarasų r., Daneikių k., važinėja po namus ir siūlo 10 Lt., jei balsuos už Darbo partiją. Audi mašina važinėja, juoda, su paslėptais numeriais. Prieš 1,5 val. Ji važinėjo link Baibių k. Surinkta medžiaga, tikslinama. ROIK 0112000561613.

2012 m. spalio 13 d. apie 15-16 val., Zarasų r., Degučių sen., Daneikių k., galimai Saulius Lamanauskas atvykęs pas Ramūną Avdijevą ir prašydamas balsuoti už Darbo partiją bei siūlydamas už tai 10 Lt., trukdė asmeniui realizuoti teisę rinkti. Pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 58-1-00312-12 pagal LR BK 172 str. Darbo partijos naudai.

2012 m. spalio 10 d. 9 val. 50 min. Utenos apskr. VPK Zarasų r. PK gautas pranešimas, kad Magučių ir Bernotiškės parduotuvėse galimai papirkinėjami rinkėjai, pirminiais duomenimis raginama balsuoti už Darbo partiją.

2012 m. spalio 10 d. 14 val. 33 min. Utenso apskr. VPK Zarasų r. PK gautas A.Sinkevičiaus pranešimas, kad paskui jo automobilį važinėjo Darbo partijos narys Rimvydas Podolskis. Pranešėjas mano, kad jis jį sekiojo dėl to, kad jo žmona priklauso Socialdemokratų partijai.

2012 m. spalio 10 d. 17 val. 32 min. Utenso apskr. VPK Zarasų r. PK gautas pranešimas, kad Zarasų r., Riešutinės k., prie daugiabučio atvyks automobilis ir veš žmones į rinkimus.

2012 m. spalio 14 d. 9 val. 43 min.Zarasų r. Turmante, Rinkimų apygardos pirmininkė D.Kelečienė pranešė, kad į Turmanto rinkimę apygardą automobilis Audi 90, Nr. VKH 796, ir Audi 100 Avant, Nr. BGS 897, veža žmones balsuoti už Darbo partiją LR Seimo rinkimuose 2012.

2012 m. spalio 19 d. liudijime Genadijus Akuntjevas paliudijo, kad 2012 m. spalio 10 -11 d. automobilis CITROEN DRG 501 nuolatos važinėjo po visą Zarasų miestą ir vežė žmones iki balsavimo patalpos ir nuo jos.

2012 m. spalio 19 d. liudijime Liudimila Gaidžiukaitė paliudijo, kad Turmante nuo 8 iki 10 val. fiksavo, kad vairuotojai, kurio automobilio numeriai VKH 796 ir BGS 897 veža rinkėjus. Automobiliai atvažiavo kelis sykius su pilnomis mašinomis žmonių balsuoti. Šis liudijimas sutampa su policijos pranešimuose nurodyta infomacija.

Iš gautos informacijos galima daryti išvadą, kad Zarasų – Visagino rinkimų apygardos teritorijoje galėjo būti vykdomas organizuotas rinkėjų pavežimas, konkrečių rinkimų įstatymus pažeidusių asmenų nustatyti negalima.

Vyriausiosios rinkimų komisijos darbo grupė pagal aukščiau surinktą ir įvertintą informaciją daro tokias išvadas:

Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio 1 dalis nustato, kad „*prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t.y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu*

skatinti rinkėją ar rinkimų teisę turintį asmenį dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų, turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę."

Kandidatas į Seimo narius Rimvydas Podolskis pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio 1 dalį, nes nesilaikė jame nurodyto draudimo tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjus balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu, o būtent:

1. 2012 m. spalio 10 d. ir 11 d. per tarpininką (netiesiogiai) Ramūną Garbinčių galimai nupirko iki 10 rinkėjų balsų;
2. 2012 m. rugpjūčio – rugsėjo mėnesiai vykusių renginių metu teikė rinkėjams nemokamai dovanas – ledus ir saldainius;
3. 2012 m. spalio 10 d., 13 d., 14 d. galimai su jo žinia buvo organizuojamas rinkėjų pavežimas.

Kadangi į Seimo narius Rimvydas Podolskis aukščiau nurodytus veiksmus atliko sistemingai ir veikdamas su kitais asmenimis, Rimvydas Podolskis šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio 1 dalį.

Todėl, Vyriausiosios rinkimų komisijos darbo grupė, įvertinusi aukščiau surinktą informaciją siūlo:

I variantas

1. Pripažinti, kad kandidatas į Seimo narius **Rimvydas Podolskis** sistemingais savo veiksmais šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnyje įtvirtintą draudimą papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis.

II variantas

1. Pripažinti, kad kandidatas į Seimo narius **Rimvydas Podolskis** sistemingais savo veiksmais šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnyje įtvirtintą draudimą papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis;
2. Remiantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 91 straipsniu, pripažinti rinkimų rezultatus Zarasų – Visagino rinkimų apygardoje Nr. 52 negaliojančiais, nes Rimvydo

Podolskio padaryti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio pažeidimai turėjo esminės įtakos rinkimų rezultatams.

Rokas Stabingis

Elena Marnavaitė

Justinas Ehrnsleis

Liutauras Ulevičius